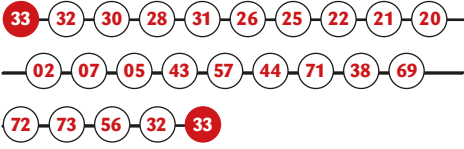

Moestuinenfietsroute 1 – 31,2 km

FIETSKNOOPPUNTEN 31,2 km

BEZIENSWAARDIGHEDEN

1. Clingendael A1, B3, C2, D
2. De Tuin van Oostduin A1, B1
3. Villa Ockenburgh A1, B2, C3, D
4. PLUK!
5. Druivenkwekerij Sonnehoeck A2
6. Westlands Museum A2, E
7. Zuiderpark, Mens en Tuin
8. Overvoorde
9. Te Werve A3, C4
10. Buitengoed Dorrepaal A1, B2, C2, D

Moestuinen met een sociaal-maatschappelijke functie

Deze fietsroute brengt u langs moestuinen op historische locaties die zijn voortgekomen uit bewonersinitiatieven en een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie vervullen. Het zijn plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en een waardevolle dagbesteding vinden. Verbindende, kleurrijke plekken waar je als bezoeker of vrijwilliger ontspanning vindt en kunt genieten van al het moois en lekkers dat een moestuin te bieden heeft.

- 1. Clingendael**
Clingendaal 1
2244 VH Wassenaar
www.denhaag.com/nl/clingendaal

A1, B3, C2, D

De rijksmonumentale slingermuur van Clingendaal is rond 1730 gebouwd en is circa 30 meter lang. Ongeveer 10 jaar geleden is de muur gerestaureerd en is leifruit geplant. Van links naar rechts: peer, abrikoos en morel (zure kers). De abrikoos en morel worden vakkundig opgekweekt en gesnoeid in een waaiervorm en de peren in een U-vorm, een palmet (waarbij de takken evenwijdig aan elkaar liggen) en een Cossonetschema (afwisselend een palmet met schuine en liggende takken).

Het leifruit profiteert van de warmte van de zon die de stenen muur overdag opslaat en 's nachts weer afgeeft. De rechte tuurmuren dateren uit de 19de eeuw en duiden de plek van de voormalige moestuin aan.

- 2. De Tuin van Oostduin**
Wassenaarseweg 64
2596 CJ Den Haag
www.landgoeddoostduin.nl

A1, B1

De buitenplaats met sier- en moestuinen die hier lag, raakte tijdens de Tweede Wereldoorlog zwaar beschadigd. Eigenaresse Marie gravin van Bylandt liet het huis afbreken en schonk het landgoed aan de Protestante kerk. Op de plek waar vroeger de adellijke moestuin lag, is op initiatief van buurtbewoners in 2021 een nieuwe moestuin aangelegd. De historische tuinmuur is hersteld mede dankzij subsidie van de Provincie Zuid-Holland. In 2024 is bij deze muur een bloemen- en kruidentuin aangelegd. Buurtbewoners onderhouden – onder leiding van een tuinbaas – de moestuin. Op woensdag en zaterdag tussen 10.00-13.00 uur werken vrijwilligers in de tuin en is bezoek mogelijk.

- 3. Villa Ockenburgh**
Monsterseweg 4
2553 RL Den Haag
www.villaockenburgh.nl

A1, B2, C3, D

Toen eigenaar Jacob Westerbaen in 1654 een hofdicht schreef over zijn buitenplaats Ockenburgh, kon hij niet vermoeden dat 350 jaar later omwonenden zijn trots zouden redden van de ondergang. Wat projectontwikkelaars niet lukte, kregen buurtbewoners eigenhandig voor elkaar: de restauratie van het huis. De aanleg van de fraaie moestuin is geïnspireerd op historische voorbeelden. Vrijwilligers onderhouden deze tuin die vol staat met groenten, fruitbomen, kruiden en bloemen. Ockenburgh is weer een plek van ontmoeting, verbinding en inspiratie met horeca en tal van activiteiten.

- 4. PLUK!**
Loosduinse Hoofdstraat 1184-A
2552 AV Den Haag
www.plukdenhaag.nl

PLUK! is een veelzijdige plek: een pluktuin, heemtuin, kinderboerderij, winkel en lunchroom in één. Pluk draait op vrijwilligers en mensen die hier meewerken en als dagbesteding. Daarnaast is hier een voedselbos, wandelpark en zelfoogsttuin, waar bezoekers kunnen genieten van de natuur en zelf kunnen oogsten. PLUK! heeft een lunchroom waar 100% biologisch en plantaardig eten en drinken wordt geserveerd.

- 5. Druivenkwekerij Sonnehoeck**
Hollewating 26
2295 LW Kwintsheul
www.sonnehoeck.nl

A2

Vier generaties Van Leeuwen kweekten op Sonnehoeck op ambachtelijke wijze de beroemde Westlandse druiven, herkenbaar aan een dauwlaagje. Het Westland wordt in de 19de eeuw het centrum van de druiventeelt genoemd. In 1837 telde het gebied 800 tuinmuren die specifiek voor de druiventeelt waren gebouwd. Op Sonnehoeck herinneren acht historische kassen, twee ketelhuisjes, fruitmuren, een watertoren en tuinderswoning aan deze bloeitijd.

DETOUR

- 6. Westlands Museum**
Middel Broekweg 154
2575 KL Honselersdijk
www.westlandsmuseum.nl

A2, E

De historische tuin van het Westlands Museum toont de ontwikkeling van de Westlandse tuinbouw vanaf de oorsprong tot halverwege de 20ste eeuw. Behalve vergeten groenten en fruitstruiken vind je hier fruitmuren, verschillende soorten kassen, schuren vol tuingereedschap en zelfs een 'warenhuis'. Dit is een Westlandse uitvinding waarbij de glazen ramen op een onderbouw van houten poten werden gezet. In de boomgaard staan oude fruitrassen.

DETOUR

- 7. Zuiderpark, Mens en Tuin**
Hillenraadweg 35, 2532 AD Den Haag
www.mensentuin.nl

Zorg voor de aarde, zorg voor de mens en eerlijk delen. Dat zijn de principes uit de permacultuur waar dit eetbare park zich op baseert. Stichting Mens en Tuin beheert al meer dan dertig jaar een zorgtuin en stadskwekerij. In de kwekerij worden bijen- en vlinderplanten gekweekt. Er is een tuinwinkel aan de Hillenraadweg.

- 8. Overvoorde**
Van Vredenburchweg 172A
2285 SE Rijswijk

Waar nu tennispark Overvoorde ligt, hoorde bij de buitenplaats Overvoorde. Op de locatie van de boomgaard ligt nu een open ruimte. Ten noorden van de tennisbanen is nog een open plek te zien waar de meest noordelijke moestuin lag.

- 9. Te Werve**
Van Vredenburchweg 103
2283 TC Rijswijk
www.vriendenvantewerve.nl

A3, C4

Op Te Werve vind je nog een herkenbare moestuin, ten oosten van het huis, omsloten door muren. Tegen een deel van de tuinmuur staat leifruit. Tot in de late 19de eeuw lagen er minstens vier moestuinen en kwekerijen rondom het huis: drie ten oosten en één ten (noord) westen. Deze moestuin is de enige die daarvan is overgebleven.

- 10. Buitengoed Dorrepaal**
Westvlietweg 115
2267 AK Leidschendam
www.middin.nl/locaties/buitengoed-dorrepaal

A1, B2, C2, D

Het 19de-eeuwse buitengoed Dorrepaal huisvest een zorginstelling voor mensen met een beperking. Zij werken onder andere in de voormalige moestuin waar nu bedden met aardbeienplanten en bessenstruiken staan. In de grote kas worden bloemen en planten gekweekt en in het park bevindt zich een theeschenkerij. Centraal op het terrein staan fruitmuren met leifruit in mooie vormen.

